

2006-11-07

*Ledningskontoret
Håkan Jonsson*

Kommunstyrelsen

Utvärdering av åtgärder för att motverka ordningsstörningar i Visby sommaren 2006

1. Bakgrund och motiv

Den stökiga och oroliga sommaren i Visby 2003 medförde påfrestningar för boende i Visby och oroade både bofasta och besökare. Sommarsituationen då fick stort genomslag i massmedia och blev en av de bilder av Gotland som påverkade resandet och turister lika väl som gotlänningar.

För att långsiktigt trygga miljön för boende och besökare i Visby och säkra besöksnäringens framtid beslöt kommunstyrelsen att ett kraftfullt samlat grepp skulle tas för att vända trenden. Resultatet blev det s.k. tiopunktsprogrammet för ökad ordning i Visby. (KS 2003-12-11 § 305) Av de tio punkterna avsåg två frågor att utredas av tekniska nämnden. Dessa var eventuell nattbuss i Visby samt eventuellt behov av översyn av den särskilda ordningsstadgan för Visby hamn. Dessa två behandlades av tekniska nämnden som efter yttrande från förvaltningen beslöt att inte inrätta en nattbuss och nämnden beslöt även att behov inte fanns av se över hamnens ordningsstadga. Övriga åtta punkter genomfördes och rapporterades till kommunstyrelsen i mars 2005 avseende sommaren 2004 samt december 2005 avseende sommaren 2005.

För sommaren 2006 koncentrerades insatserna, med stöd av tidigare års erfarenheter, till följande åtta punkter ur tiopunktsprogrammet:

(Numrering utgår från det ursprungliga tiopunktsprogrammet.)

- 1.** Fortsatt restriktiv förhållningssätt till utskänkningstider senare än normalt, kl 01.00.
- 2.** Fortsatt metodutveckling av alkoholtillsyn i samverkan med andra aktörer. Servering av starksprit i helflaska, s.k. helrör, och så kallade skumpartyn bedöms strida mot alkohollagens intentioner.
- 3.** I samverkan med socialtjänsten har kontakter tagits med kommunerna och länsstyrelsen i Stockholms län för att öka samarbetet runt ungdomsturism.

4. Tekniska nämnden villkorar i ärenden om användning av offentlig plats för uteservering med att ordning skall råda såväl på som i omedelbar närhet runt serveringen.

5. Stadsvårdar kompletterar polismyndighetens arbete med att tillse att lokala ordningsstadgans alkoholförtäringförbud efterlevs, samt att i övrigt övervaka att ordningsstadgan följs för att förebygga skadegörelse och nedskräpning.

8. Fortsatt översyn av den fysiska miljön inklusive belysningen i Visby ur ordnings- och trygghetssynpunkt.

9. Lägre tillåtna ljudnivåer gäller från kl 22.00 enligt Naturvårdsverkets riktlinjer. Tillsyn sker över att nya beslut följs. Beslut förenas med vite. Utdömande av vite kan övervägas flera gånger under en sommar för de verksamheter som uppenbart missköter sig. Inför sommaren 2006 har dock Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutat ändra på tiden till kl 24.00 och samtidigt skärpt villkoren för vitesförlägganden.

10. Ungdomsgruppens förebyggande arbete kvälls- och nattetid sker med återställda resurser och i samma omfattning som gällde sommaren 2003.

2. Insatserna sommaren 2006 med utgångspunkt i tiopunktsprogram för ökad ordning

Uppföljning och bedömning

Utvärderingen bygger på verksamhetsuppföljning och rapporter från berörda instanser. Ett uppföljningsmöte 2006-09-12 tillsammans med bl.a. myndigheter, näringsidkare, organisationer och boende resulterade i en samlad bedömning och önskemål om en fortsatt gemensam inriktning av arbetet inför kommande somrar.

Kommunstyrelsen verksamhetsområde

1. En restriktiv tillämpning skall ske vid bedömningen av serveringstid efter klockan 01.00.

Uppföljning 2006

Tillståndsgivningen avseende serveringstid efter alkohollagens angivande av normaltiden klockan 01.00 har tillämpats mycket restriktivt. Nya tillstånd för restauranger i innerstaden och i närheten av boende har inte beviljats serveringstid efter klockan 01.00.

Bedömning

Den restriktiva tillämpningen har slagit igenom för nya tillstånd. En påtaglig effekt på restauranglivet erhålls dock inte på ett par år, eftersom gamla tillstånd till 02.00 dominerar. För restaurangbranschen är långsiktigt överblickbara spelregler viktiga och efterlyses tydligt av dem, vilket talar mot att tillämpa tillfälliga ändringar. Samtidigt är det naturligt att den restriktiva tidsgränserna är knutna till platser där boendestörningar kan uppkomma, vilket talar för att tillstånd till 02.00 kan övervägas där sådana störningar inte riskeras. Så gjordes även till sommarsäsongen 2006 då sådana tillstånd gavs.

2. Med utökade resurser skall alkoholtillsynen skärpas och utvecklas utifrån riskanalyser samtidigt som samverkan med polismyndigheten och kommunens förvaltningar intensifieras. Försäljning av sprit i helflaska, s.k. helrör, och s.k. skumpartyn bedöms strida mot alkohollagstiftningens syften.

Uppföljning 2006

Totalt har tillståndsmyndigheten 180 - 190 restaurangtillstånd och cirka 100 detaljhandlare för folköl samt tobak att bevaka årligen. Myndigheten har bedrivit aktiv tillsyn hela sommaren, även i år genom ett projekt med unga inspektörer i åldern 24-30 år. Tidigare år har inspektionen skett anonymt men under sommaren 2006 har dessa tre extraanställda inspektörer arbetat helt öppet. Dessa stod för totalt 86 tillsynsbesök. Under sommaren uppdagades även ett relativt nytt fenomen i restaurangbranschen med förekomst av spel, framför allt Pokerspel, med olika former av vinster, ibland i form av fria drinkar. En samlad tillsynsinsats med Riksskatteverket, Polisen och Länsstyrelsen gjordes även under sommaren med 47 tillsynsbesök. Uppföljningen av alla dessa samlade tillsynsbesök är arbetskrävande och många ärenden drar, av skilda skäl, ut på tiden.

Inom ramen för tillsynsverksamheten har även Länsstyrelsen bidragit med medel från Socialdepartementet för att kunna vidareutveckla, med målet att permanenta, utbildning i "Ansvarsfull alkoholserving" till krögare och restaurangpersonal.

Länsstyrelsen noterar också en hårdare marknadsföring av en del alkoholdrycker med drinkbiljetter, rabatterat pris och aggressivare produktanslag och har för avsikt att ta upp en diskussion med konsumentverket som är ansvarig myndighet för dessa frågor.

Bedömning

Den tydliga politiska markeringen runt s.k. helrörsförsäljning och skumpartyn har definitivt bidragit till genomslag i branschen. Tillsynsverksamheten och samarbetet med polismyndigheten och andra berörda har vidareutvecklats. De unga inspektörerna har genom sitt öppna arbetssätt kompletterat ordinarie tillsyn på ett värdefullt sätt. Utbildningsinsatserna i "Ansvarsfull alkoholhantering" behöver både säkras och utvecklas. Beträffande olika former av spel på restauranger behövs bestämmelser och regelverk klargöras ytterligare. P.g.a. hög arbetsbelastning har ingen riktad tillsyn skett av näringsidkare med försäljning av tobak och folköl under sommarveckorna.

3. I samverkan med socialtjänsten har kontakter tagits med kommunerna och länsstyrelsen i Stockholms län för att öka samarbetet runt ungdomsturism.

Uppföljning 2006

Beträffande frågorna om sommarsituationen förs ett kontinuerligt samtal med handläggare framför allt på länsstyrelsenivå i Stockholm men även med skilda representanter för kommunerna. Även Socialdepartementet är involverade i dessa kontakter.

Ett antal individärenden har överrapporterats till social myndigheter i framför allt kommuner i Stockholmsregionen och denna rapportering har under sommaren 2006 huvudsakligen fungerat friktionsfritt.

Bedömning

Kontakterna på skilda nivåer bör fortgå och fördjupas mellan enskilda tjänstemän, handläggare och politiker.

Tekniska nämndens verksamhetsområde

4. Kommunen kommer i yttranden till polismyndigheten i ärenden om användning av offentlig plats för uteservering att villkora användningen med att ordning skall råda såväl på som i omedelbar närhet runt serveringen.

Uppföljning 2006

Tekniska förvaltningen villkorar markanvändningen i enlighet med beslutet.

Bedömning

Förvaltningen rapporterar att företagen visat god vilja att hålla ordning såväl på som i omedelbar närhet av uteserveringarna. Detta förhållningssätt har nu blivit en del av ordinär verksamhet.

5. Stadsvärdsfunktionen utreds med avseende på inriktning, finansiering och upphandling. Huvudinriktningen för stadsvårdar är att komplettera polismyndighetens arbete med att tillse att lokala ordningsstadgans alkoholförtäringförbud efterlevs.

Uppföljning 2006

Uppdraget har under sommaren 2006 legat på ledningskontorets folkhälso-team och tjänsten upphandlades genom KSK. Den dagliga (nattliga) återrapporteringen har skett till folkhälsoteamet, KSK:s alkoholtillståndsenhet och TF:s stadsträdgårdsmästare. Stadsvärdsfunktionen upprätthölls under perioden 30 juni till 14 aug. Den dominerade arbetsuppgiften var att muntligt och med stöd av foldern "Picknick i Visby" informera om alkoholförtäringförbudet. Sammanlagt har vid cirka 1000 tillfällen 4250 personer blivit informerade om förbudet under perioden. Arbetstiden har varit förlagd till kl 16 – 24. Stadsvårdarnas egen bedömning är att det skriftliga informationsmaterialet och kampanjen "Varannan Vatten" var till nytta i arbetet. Berörda kommunala myndigheter, länsstyrelsen, polisen samt berörda näringsidkare var överens om att de samlade insatserna, innefattande bland annat stadsvårdar, aktivt bidragit till den relativt lugna sommaren. Dock finns behov att ytterligare information om alkoholförtäringförbudet i form av exempelvis fasta tavlor.

Polismyndigheten framhåller att kommunens ansvar är att informera, vilket stadsvårdarna gjort. Denna funktion är enligt polismyndigheten betydelsefull i syfte att medvetandegöra om den lokala ordningsstadgan och utgör ett viktigt komplement till polisens insatser. Stadsvårdarna har ofta varit i kontakt med polisens citygrupp varefter polisen gjort direktförverkanden av alkohol. Stadsvärdsfunktionen placering har de senaste åren varit under utredning. Finansiering har skett genom de bidrag kommunen erhållit från Socialdepartementet.

Bedömning

Det finns skäl att vidareutveckla kommunens informativa insats med stöd av de senaste årens erfarenheter. Ledningskontorets bedömning är att långsiktig ordning och trygghet till gagn för turismutvecklingen förutsätter att en varaktig funktion och tydlig information inrättas i syfte att göra alkoholförtäringförbudet känt, accepterat och efterlevt. Finansieringen av medföljande kostnader och stadsvärdsverksamhetens långsiktiga placering behöver klargöras.

8. Den fysiska miljön och möbleringen inklusive belysningen i Visby anpassas ur ordnings- och trygghetssynpunkt.

Uppföljning 2006

Tekniska förvaltningen började redan under 2004 med översyn av skilda miljöer. Arbetsmodellen med trygghetsvandringar används delvis som arbetsmetod i den processen.

Trots ett aktivt förhållningssätt med placering av soptunnor etc är den allmänna nedskräpningen i staden är fortfarande omfattande. Framför allt engångsgrillar och otillåten affischering är problemområden. Staden städas tidig morgon/förmiddag dagligen under sommarveckorna. Den allmänna skadegörelsen, med undantag för klotter, har under sommaren 2006 varit mindre omfattande än tidigare år.

Det är mycket stor efterfrågan på att hyra allmän platsmark till många skilda evenemang och därmed en stor arbetsuppgift att tillmötesgå alla.

Trafiksituationen är inte alla nöjda med, innerstadsmiljöns förutsättningar och folks bilåkande åstadkommer ibland intressekonflikter. Likaså förändras behovet av och förutsättningarna för parkeringsplatser kontinuerligt under säsongen.

Stökighet i gästhamnen var ett betydande bekymmer sommaren 2003 men nuvarande arrendator har ett strikt förhållningssätt beträffande ordningsfrågorna bland gästande båtar och klagomålen är numera få.

Tekniska förvaltningen lyfter även fram fyra aktuella frågeställningar:

- Användningen och utformningen av området runt Öster centrum och utanför Österport.
- Den allmänna förskjutningen av turistsäsongen - inte bara i augusti utan även in i september - vad får den för kommunala konsekvenser för nämndens arbetsområde med exempelvis trafik, markupplåtelse och renhållning.
- Hur kommer kongresshallsverksamheten att förändra situationen.
- Är det möjligt att även kommande år få tillgång till de "arbetslösa ungdomar" som man fått hjälp av under sommaren för diverse akuta åtgärder.

Bedömning

De förbättringar som tekniska förvaltningen gör bör kontinuerligt följas upp ur ordnings- och trygghetssynpunkt och som del i ett långsiktigt utvecklingsarbete för trygghet och en socialt hållbar samhällsplanering. Frågorna bör även inkluderas i det pågående översiktsplanearbetet ur det sociala hållbarhetsperspektivet.

De fyra frågorna som Tekniska förvaltningen lyfter fram ligger inom förvaltningens arbetsuppgifter att på olika sätt beakta.

Miljö- och hälsoskyddsmyndens verksamhetsområde

9. För att minska ljudstörningarna i Visby kommer lägre tillåtna ljudnivåer att gälla från kl 22.00 enligt Naturvårdsverkets riktlinjer, i stället för från kl 24.00 som tidigare tillämpats. Högsta ljudnivå kommer som tidigare att gälla vid verksamhetens fastighetsgräns eller vid område för uteservering. Det innebär att högtalarmusik eller live-framträdanden inte kan framföras utomhus efter kl 22.00. Tillsyn kommer att ske över att nya beslut följs. Beslut kommer som tidigare att förenas med vite. Utdömmande av vite kan komma att övervägas flera gånger under en sommar för de verksamheter som uppenbart missköter sig.

Uppföljning 2006

Miljö och hälsoskyddsmynden beslöt inför sommaren att tillåta ljudnivån 65 decibel fram till klockan 24.00 (beslut 060308, MHN § 31). Man markerar även att om den regelbundna tillsynen på sikt ska kunna minska är det viktigt att verksamheterna har en fungerande egenkontroll. Därför innehåller föreläggande även krav om egenkontroll. Det var miljö och hälsoskyddskontorets målsättning att under sommaren 2006 tillse att egenkontrollen fungerar. Vitesdelen omkonstruerades till ett löpande vite.

Förvaltningen rapporterar att krogarna i huvudsak har tagit till sig ett större ansvar för egentillsyn. Däremot har man vid några enstaka tillfällen upplevt att man snarast ”medvetet obstruerat” och efterlyser möjligheten att alkoholserveringstillståndet dras in. För sommarsäsongen har två viten begärts för utdömmande hos miljödomstolen. Dessa två avser samma verksamhet. Förvaltningen får även in en konstant ström med klagomål om hög ljudnivå och behandlar dessa utifrån de förutsättningar som varje enskilt tillfälle ger.

Bedömning

Miljö- och hälsoskyddskontorets idé att koppla samman upprepade överträdelse av för hög ljudnivå som en grund att dra alkoholserveringstillståndet behöver utredas ytterligare. Samarbetsformer i tillsynen bör utvecklas tillsammans med ansvariga för alkoholserveringstillstånden.

Social- och omsorgsnämndens verksamhetsområde

10. Förutsättningarna att hålla ungdomsgruppens förebyggande arbete kvälls- och nattetid på samma nivå och omfattning som gällde sommaren 2003 utreds.**Uppföljning 2006**

Ungdomsgruppen erhöll ekonomisk förstärkning somrarna 2004 och 2005 vilket finansierades med stöd av särskilda statsbidrag från Socialdepartementet. Förstärkningen innebar en ökning av fälttjänstgöringen på kvällar och nätter. Kostnaderna uppgick till ca 200 000 kr. För 2006 har SON budgeterat hela omfattningen inom den egna verksamheten.

Ungdomsgruppens utökade arbete gäller vårens och försommarens storhelger och skolavslutning samt tiden midsommar till mitten av augusti. Totalt inkluderas ett 15-tal personer. Den intensivaste arbetstiden är kl 20 – 03 men uppföljningsarbete sker även kontinuerligt dagtid. Ungdomsgruppen jobbar mycket i Visby men uppsöker även ungdomsmiljöer över hela Gotland. Under sommarveckorna har man haft en överenskommelse med föräldrarna till ett 30-tal ungdomar att meddela om dessa befinner sig i ”olämpliga ungdomsmiljöer”. Totalt har man under sommaren haft ca 120 mer omfattande kontakter varav 20-talet fastlandsungdomar som krävt åtgärd med hemkommunens sociala myndigheter. Man har behövt utnyttja ungdomsplatserna på den nya tillnyktringsverksamheten vid några tillfällen. Den alkohol som ungdomar berusat sig med har ofta ”importbakgrund” och det är inte heller ovanligt att ungdomar laborerar med både alkohol och narkotika, främst hasch.

Ungdomsgruppen upplever även att de i deras kontakter på fältet i en ökande grad möter tonårsflickor som utsätter sig för ”riskbeteende”. Man har även noterat att de satsningar med sommararbete som görs i ett socialt perspektiv för ett antal ungdomar ger effekt. Polismyndigheten betonar det mycket stora värdet av ungdomsgruppens insatser för det samlade ordningsläget.

Bedömning

Ungdomsgruppens arbete sommartid bör vara av motsvarande omfattning även under kommande år. De stora barnkullarna födda 1989-93 innebär många tonåringar under de närmaste 5-6 åren, vilket kan förväntas ge fortsatt stort tryck på ungdomsgruppen. Statistiska mått på omhändertaganden etc är mycket svåra att bedöma år från år då den personal som är i tjänst ”hinner vad man hinner” och ”är där man är”. Ungdomsgruppen är en av kommunens närmaste kontakt med ungdomar ute på fältet och kan snabbt fånga upp skilda ungdomstrender och utifrån sin bedömningsgrund agera i ett förebyggande hänseende. Då är det viktigt att samarbetsformer med andra aktörer utvecklas. Det finns även ett tydligt behov av ”mer vuxna på stån” och det kan vara aktuellt att implementera sådana metoder på ett tydligare sätt.

3. Övriga samlade insatser

Tiopunktsprogrammet har skapat förutsättningar för den attitydsskapande kampanjen "Varannan vatten" som har till syfte att minska berusningsdrickandet och att generellt sänka den allmänna berusningsnivån. Kampanjen har uppmärksamats både nationellt och internationellt. Flera län/kommuner har skrivit avtal med Gotlands kommun om att använda konceptet. Gotlands kommun har även namn/märkesskyddat "Varannan vatten" hos Patent- och registreringsverket. Under en sommarvecka gjordes en uppmärksamhetsutvärdering av kampanjen. 300 personer på gågatan tillfrågades om de hade sett kampanjen och 2/3 hade gjort det. Av dem hade 66 % sett den på Gotlandsfärjans monitorer, 55 % som annonser i turisttidningarna, 53 % affischerna på stan, 38 % annonserna i dagspressen, 33 % Kyrkans tält på Hamnplan, 19 % som TV-reklam, 14 % på monitorerna som varit placerade på krogarna, 7 % på de gratis restaurangvykort, 3 % på Länsförsäkringars ljustavla, 1 % via Internet och ytterligare 9 % angav att man sett kampanjen på annan plats (studentkåren, gammalt material etc.). Det gavs också en möjlighet att avge ett värdeomdöme om kampanjen och 88 % hade gett den ett positivt värdeomdöme.

De samlade insatserna inom tio-punktsprogrammet har även gett underlag för att ansöka om nationella medel för att möjliggöra delar av redovisade insatser. Några aktiviteter, förutom de som beslutades direkt inom programmets ram, har även involverats i bidragansökan.

Ekonomiska redovisning (fram till 2006-10-30)	
Utgifter:	
Total kostnad för stadsvårdar med informationsinsatser om alkoholför- täringsförbudet i Visby innerstad och angränsande områden	285.335:-
Total extrakostnad för sommaröppethållande av KFF:s fritidsgård/mötesplats "Nya Lagret"	98.500:-
Material och marknadsföring av kampanjen "Varannan vatten"	374.893:-
Utökad alkoholtillsyn av restaurangerna med "unga inspektörer"	53.500:-
Summa för totalt, "icke budgeterade", utökade kommunala kostnader för insatser relaterade till det kommunala 10-punktprogrammet med åtgärder för att minska ordningsstörning	819.728:-
Intäkter:	
Socialdepartementet – Bidrag avseende sommarsituationen	500.000:-
Alkoholkommittén – Bidrag till kampanjen "Varannan vatten"	125.000:-
Avtal med kommuner/län om "Varannan vatten"	20.000:-
Summa intäkter	645.000:-
Därutöver har länsstyrelsen, med medel från Socialdepartementet, bidragit för att kunna vidareutveckla aktiviteterna inom ramen för "Ansvarsfull alkoholservering" med upp till 400.000:-.	
Bedömning	
Långsiktigt kan inte dessa aktiviteterna baseras på eventuell tillgång av nationella medel utan finansieringsfrågan måste lösas långsiktigt ur ett kommunalt perspektiv.	

4. Rapporter från övriga verksamheter

Vid det tidigare nämnda mötet den 12 september framkom ytterligare ett antal synpunkter av skild karaktär som inte i första hand går att sortera in inom någon enskild punkt av de 10 punkterna men som har anknytning till ordnings- och trygghetsfrågorna sommartid:

Polisen meddelar att de har en statistisk ökning av antalet anmälda våldsbrott men bedömer att ett av skälen till anmälningarna är deras ökade synlighet och närvaro i Visby nattetid. Vid en egen lokal uppföljning med de som tjänstgjort som vakthavande och befäl under sommaren markeras att man har ett intensivt arbete med hög arbetsbelastning men att man ”reder ut det”, man upplever sig ha ett gott samarbete med väktarkåren och konstaterar att mycket av problemen nattetid delvis tycks härröra från s.k. överservering. Polisens egen organisation med en ”Citygrupp” har fungerat utomordentligt. Ordningssituationen och berusningsläget i samband med Slite marknad lyftes fram av både polisen, socialtjänsten och fritidsgårdsverksamheten. Under sommaren tjänstgör många ytterligare poliser på Gotland och under Almedalsveckan får man ytterligare förstärkning.

Tillnyktringsenheten är en ny verksamhet som startade upp på försommaren. Under sommarveckorna var beläggningen 3,2 inläggningar per natt samt 1,8 personer i de jourrum som finns i verksamheten. Hårdast beläggning på verksamheten var det under vecka 29, vecka 32 och helgen med Slite marknad. Av sommarens beläggning utgör ca 25 % turister och ca 30 % är i åldersgruppen unga vuxna, 18 – 25 år. Man rapporterar en anmärkningsvärd hög nivå avseende tillgång till narkotika, fr.a. vecka 29.

DBW och innerstadsföreningen upplever sommaren som ”en ganska hygglig sommar med få interna klagomål”. Några efterfester i den varma sommarnatten har upplevts störande. Urinering på offentlig plats nattetid på gator, gränder och mot husväggar upplevs som ett sanitärt problem. Likaså tar man upp frågan om bristande respekt för bilkörningsförbudet i innerstaden.

Besöksnäringen rapporterar om nya resandetrender med senare bokningar, kortare vistelsetider, höjda krav på boende och svårt att erbjuda logialternativ de intensivaste perioderna som Almedalsveckan, vecka 29 och 32 och att säsongen tydligt senarelagts. Generellt har Gotland haft lika många besökare som tidigare år, möjligen någon procents ökning, trots de orosmoln man spekulerat i i form av att Gotland var drabbat av fågelinfluensan, massmedias rapportering om Östersjöns algblooming i början av juli samt sommarens två stora internationella idrottsevenemang, VM i fotboll och EM i friidrott. Man noterar även en ökning av ”köpstarka” turister som gett en ökad omsättning, fr.a. av kvalitetsprodukter. En något äldre besöksström och ökat antal internationella gäster, främst avseende kryssningsfartygen. Man hör spridda kommentarer om att ”det börjar bli dyrt att semestra på Gotland”. Destination Gotland rapporterar att man upplever god stämning och ordning ombord på färjorna med undantag av några turer i anslutning till vecka 29. Specifikt rapporterar krognäringen även den en tydlig senareläggning av säsongen, ”juni är en död månad”, och uttalar ett mycket positivt samarbete med polisens citygrupp. Gästhamnen har haft en ökad besöksstatistik med ca 10 procent. Rapporterar klotterproblem, som man aktivt tog tag i, och upplever en ökad nerskräpning. Sent på nätterna är det mindre med folk ute vilket innebär lugnare nätter för besökande i gästhamnen. Svenska kyrkan har haft

ett öppet tält nattetid ”för eftertanke och samtal” på Hamnplan och haft en god besökstillströmning. Medeltidsveckan upplever att deras arrangemang fungerar bra. Generellt många besökare med undantag av Tornerspelen, där man har en sjunkande besöksfrekvens. Man har haft problem med en del vandalisering av marknadsstånd nattetid. Medeltidsturismen är internationellt en ökande företeelse, fr.a. efter några större biograffilmssatsningar om medeltiden.

Bedömning

Ett samlande möte för erfarenhetsutbyte och information just när sommarsäsongen är slut är mycket värdefullt för samtliga parter. Med tanke på trenden med senarelagd säsong bör mötet ligga några veckor senare. De inhämtade synpunkterna och den samlade bedömning som mötet innebär kan stärka förutsättningarna för samtal om en gemensam målbild omkring trygghets- och ordningsfrågorna i samband med turistsäsongen. Mötet formulerade inget specifikt önskemål om en fortsatt gemensam inriktning av arbetet inför kommande somrar men konstaterade att de samlade insatserna utifrån tiopunktsprogrammet bidragit till en tryggare och lugnare Visbysommar.

5. Sammanfattande bedömning

Kommunala myndigheter, länsstyrelsen, polisen samt berörda näringsidkare är överens om att de samlade insatserna, i kombination med ett tydligt och enat politiskt budskap, aktivt bidragit till den relativt lugna sommaren 2006. Representanter för vissa av turistnäringarna har markerat behovet av tydliga och långsiktiga regler om vad som gäller, exempelvis beträffande tider för begränsningar av decibelnivåer och utskänkningstillstånd.

Ledningskontorets bedömning även i år är att kommunens engagemang till stöd både för turismutvecklingen i kombination med ett tryggt, trivsamt och attraktivt sommar-Visby för såväl boende som besökare förutsätter en långsiktig inriktning på arbetet och att intentionerna i tiopunktsprogrammet bör fortsätta att gälla även för kommande somrar. De restriktiva tidsgränserna är knutna till platser där boendestörningar kan förekomma, vilket talar för att individuella bedömningar av utskänkningstillstånd bör kunna göras, med stöd av kontinuerlig uppföljning och dialog med berörda parter.

Ekonomiskt har vissa av insatserna finansierats genom olika former av bidrag från, t.ex. från socialdepartementet. Långsiktigt kan inte dessa aktiviteter baseras på eventuell tillgång av nationella medel utan finansieringsfrågan måste lösas långsiktigt ur ett kommunalt perspektiv.

Bo Dahllöf
regiondirektör